

1
Evropský parlament a členské státy se dohodly na rozšíření unijní vesmírné agentury GSA

Jaká témata přinese kampaň před evropskými volbami?

4
Zástupci členských zemí a Evropského parlamentu se shodli na digitálním copyrightu

5
Prognóza: Ekonomika EU zpomalí kvůli nejistotě doma i ve světě

6
Eurozprávy z regionů

Eurolisty březen 2019

Vážení čtenáři, opět po necelém měsíci vás srdečně zdravím při čtení Eurolistů! Na co se můžete těšit v březnovém vydání? Začínáme velice pozitivní zprávou o plánovaném rozšíření unijní agentury GSA, sídlící v Praze. Následuje článek přibližující očekávaná ústřední témata nadcházející kampaně před volbami do Evropského parlamentu, které se uskuteční v květnu letošního roku. Svůj prostor v březnovém čísle dostala i zimní hospodářská prognóza Evropské komise. Vaší pozornosti by ovšem rozhodně neměla uniknout druhá část Eurolistů, věnovaná akcím konaným v regionech. Doporučit můžu reportáže z přednášky vyšetřovatele balkánské války Vladimíra Dzura v Plzni, text o semináři o umělé inteligenci v Praze či reportáže o akcích přibližujících kulturní a gastronomické bohatství Rumunska. Regionální Eurocentra v březnu pořádají nespočet zajímavých akcí (viz kalendář na str. 2-4), zúčastněte se některé! *Petr Pospíšil, editor Eurolistů*

AKTUALITY Z EU

Evropský parlament a členské státy se dohodly na rozšíření unijní vesmírné agentury GSA

© European GNSS Agency

Agentura GSA, která z Prahy odpovídá za unijní program navigačních družic Galileo, změní v příštích letech jméno na Agenturu pro vesmírný program a kvůli širší působnosti se rozšíří o desítky nových zaměstnanců. V Bruselu se na tom v noci na dnešek dohodli zástupci europarlamentu, členských zemí EU a Evropské komise. Ta věc loni v červnu navrhla jako součást změn pro příští dlouhodobý rozpočet unie pro roce 2020.

Podle českého europoslance za ODS Evžena Tošenovského, který byl ve vyjednávacím týmu europarlamentu, je to správný krok. "Pokud pražská GSA dělá výborně svou práci pro evropskou satelitní navigaci Galileo, mělo by se využít jejich zkušeností a rozšířit její záběr i na program pozorování Země Copernicus," myslí si Tošenovský.

Celá věc je podle něj pro Česko také prestižní a znamená nejen příležitost pro českou vědu a výzkum, ale též zakázky pro české firmy. Agentura GSA v Praze působí od roku 2012.

Rozpočet pro evropský kosmický program

Jaká témata přinese kampaň před evropskými volbami?

Květnové volby do Evropského parlamentu se pomalu blíží a předvolební kampaň se zanedlouho rozjede na plné obrátky. Jaká budou hlavní témata, která se v ní objeví? A které názorové střety lze očekávat?

Evropská komise loni v létě navrhla pro roky 2021 až 2027 pro evropský kosmický program rozpočet ve výši celkem 16 miliard eur (přes 410 miliard eur), z toho na družicové navigační systémy předpokládala 9,7 miliardy, na pozorování Země 5,8 miliardy eur. Program Copernicus je významným poskytovatelem údajů z pozorování Země po celém světě, pomáhá zachraňovat životy na moři, zlepšuje reakci na přírodní katastrofy jako zemětřesení, hurikány, lesní požáry nebo povodně, ale umožňuje také třeba zemědělcům lépe obdělávat plodiny.

Zbývajících celkem 500 milionů eur plánuje komise vyčlenit na program získávání dat o situaci ve vesmíru a monitorování objektů a kosmického smetí na oběžné dráze označovaný jako SSA a na rozvoj bezpečné družicové komunikace pro státní správu.

O přesných finančních částkách se ale ještě bude diskutovat, členské státy chtějí debatu o budoucím víceletém rozpočtu unie uzavřít letos na podzim.

Kosmický průmysl v Evropě

Evropská komise už loni upozornila, že kosmický průmysl v Evropě je výrazně konkurenceschopné odvětví, které zaměstnává v EU přes 230.000 lidí a Evropa například vyrábí třetinu všech komerčních satelitů.

Noční dohodu ještě nyní musí potvrdit státy EU a také plénum Evropského parlamentu.

Autor: Euroskop, čtk, 27.2.2019

Kontroverzní, nabitá emocemi, ale i pozitivní témata – taková se mají objevit v předvolební kampani podle pracovní skupiny think-tanku Jacques Delors Institut v Berlíně, která se zabývá

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

BRNO

Aktuální dění v Evropské unii

Kdy? 19.3.; 10:00 - 11:00
Kde? Radnice MČ Brno-Střed (Společenský sál), Dominikánská 2, Brno.

Filmový večer: Silvana

Kdy? 19.3.; 17:30 - 19:00
Kde? Knihovna Jiřího Mahena v Brně (Velký sál, 5. patro), Koblížna 4, Brno.

Evropské dotace v souvislostech

Kdy? 26.3.; 10:00 - 11:00
Kde? Radnice MČ Brno-Střed (Společenský sál), Dominikánská 2, Brno.

XV. Brněnské politologické sympozium

Kdy? 28.3.; 9:30 - 16:30
Kde? Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Joštova 10, Brno.

Dotace EU a veřejné zakázky

Kdy? 3.4.; 9:30 - 14:00
Kde? Knihovna Jiřího Mahena v Brně (Velký sál, 5. patro), Koblížna 4, Brno.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Veletrh dotačních a inovačních příležitostí

Kdy? 6.3.; 9:00 - 14:00
Kde? Clarion Congress Hotel, Pražská tř. 2306/14, České Budějovice.

Proč jít k volbám do Evropského parlamentu?

Kdy? 13.3.; od 16:00
Kde? Jihočeská vědecká knihovna, Lidická třída 1, České Budějovice.

Konference "Demokracie, hospodářský rozvoj a bezpečnost - Evropská unie

volbami do Evropského parlamentu. Ty se uskuteční 23.-26. května 2019.

Ve své publikaci s názvem „Kampaň do evropských voleb: Témata a dělicí linie“, kterou zveřejnila 14. února, identifikují autoři 11 starých i nových evropských témat, která budou formovat předvolební debatu.

Kontroverzní a emocionální témata

1. Migrace

Otázka migrace již není čistě záležitostí jednotlivých států, ale stala se celoevropským tématem. Podle autorů se přístup k migraci liší podle geografického umístění států, ale také převládající náboženské kultury, předchozí zkušenosti s migranty nebo demografické situace.

V předvolební kampani se tak podle publikace bude diskutovat, zda má být Evropa z hlediska migrace „cedníkem nebo štítem“. Na jedné straně přitom stojí emocionální přístup těch, kdo chtějí přesvědčit veřejné mínění o tom, že migrace musí být zastavena, a na druhé straně faktický přístup.

Ten pracuje například se skutečností, že od vrcholu migrační krize v roce 2015 dochází k rychlému poklesu počtu migrantů – v roce 2015 šlo o víc než 1 milion lidí, zatímco v roce 2018 se jednalo zhruba o 150 tisíc. Navzdory rozdílným názorům států dochází postupně k předkládání řešení. Kompetence jednotlivých členských států v této oblasti přitom zůstávají větší než pravomoci Evropské unie.

2. Řízení Evropské unie

Jako další polarizující téma uvádějí autoři spravování evropských záležitostí. Extrémní pravice i levice, řada společností, zemědělci, některá média nebo i političtí lídři prezentují EU jako organizaci odcizenou běžným lidem, plnou byrokratů, kteří o všem rozhodují, nadbytečných regulací a založenou na nedemokratickém systému, který nenaslouchá běžným občanům.

Na druhé straně stojí ti, kdo poukazují na to, že pravomoci EU jsou slabší než členských států, a podtrhují roli Evropského parlamentu a národních parlamentů při rozhodování. Zdůrazňují také, že evropské instituce jsou často transparentnější než ty národní. Regulace a standardizace pak mají usnadnit přístup firmám na jednotný trh a informovat spotřebitele.

3. Rozšíření

Sporným tématem zůstává podle autorů také rozšíření EU o celkem 12 nových členů ze střední a východní Evropy v roce 2004 a 2007. Řada starých členských států v čele s Francií si klade

otázku, zda nebylo rozšíření příliš velké a rychlé. Obávají se, že noví členové nesdílejí stejné hodnoty, jde jim jenom o finanční podporu, ztěžují rozhodovací proces a podkopávají jejich sociální a mzdové standardy.

Zastánci rozšíření naopak zdůrazňují například geopolitické výhody a větší společný trh. V kampani se otázka rozšíření zřejmě objeví v souvislosti s přístupovými jednáními s balkánskými zeměmi.

4. Přerozdělování peněz

V kampani se podle autorů publikace objeví tradiční otázka peněz. Část států požaduje navýšení společného rozpočtu EU, který by podle nich měl umožnit vyrovnat se s novými výzvami jako je migrace nebo změny životního prostředí a investovat do slibných ekonomických sektorů. Jiné země, zejména v severozápadní části Evropy, volají po zmenšení rozpočtu nebo chtějí, aby se příspěvky rovnaly sumě, kterou do něj vloží.

© Evropský parlament

Řešit se podle autorů bude také struktura společného rozpočtu a to, jestli má sloužit k přerozdělování peněz nebo spíš jen k financování společných politik. Státy, které nejvíce těží ze společné zemědělské politiky (Francie, Španělsko, Polsko) nebo kohezní politiky (země středovýchodní, případně jižní Evropy) přitom budou usilovat o zachování současného stavu.

5. Ekonomika

Další kontroverzní téma jsou úsporná opatření a podpora ekonomického růstu. Německo, Nizozemsko, země Skandinávie i střední a východní Evropy podle autorů obecně podporují snižování zadlužení a strukturální reformy, které mohou být zpočátku tvrdé, ale v dlouhodobém horizontu podle nich ekonomice prospějí.

Na druhé straně stojí státy, podle nichž přísná opatření dusí oživení ekonomiky, snižují kupní sílu obyvatel, mzdy a penze a způsobují tak sociální rozvrat. K této logice se přiklání především politická levice a některé vlády napojené na krajní pravici, jako je Itálie. Naopak přísnost vyznávají spíš strany v pravé části politického spektra. Dělicí linie tak probíhá napříč EU i jednotlivými státy.

na křižovatce”

Kdy? 14.-15.3.

Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

Ochrana spotřebitele v EU aneb poznejme svá práva

Kdy? 28.3.; 18:00 - 19:30

Kde? Kulturní klub Horká Vana, Česká 7, České Budějovice.

LIBEREC

Cesta českého kluka institucemi EU

Kdy? 7.3.; 18:00 - 19:30

Kde? Krajská vědecká knihovna (2. patro, Velký sál), Rumjancevova 1362/1, Liberec .

OLOMOUC

Jak informujeme o EU v regionech a na národní úrovni?

Kdy? 12.3.; 13:00 - 15:00

Kde? Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Žižkovo nám. 5, Olomouc.

Možnosti stáží, studia a práce v EU

Kdy? 18.3.; 14:00 - 16:00

Kde? Úřad práce Šumperk, M.R.Štefánika 1059/20, Šumperk.

Multikulturalismus pro 21. století

Kdy? 25.3.; 9:00 - 10:00

Kde? Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Žižkovo nám. 5, Olomouc.

OSTRAVA

Rumunsko 3x jinak

Kdy? 12.3.; 17:00 - 18:00

Kde? Knihovna města Ostravy - pobočka Fifejdy, Jiřího Trnky 10, Ostrava - Mariánské Hory.

Seminář Dotace EU a veřejné zakázky

Kdy? 28.3.; 9:30 - 14:00

Kde? VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta (místnost E115), Havlíčkovy nábřeží 38a, Ostrava.

Pozitivní témata

6. Energetika, klima a životní prostředí

Mezi pozitivní témata autoři zařadili otázku udržitelnosti a dopadů našeho životního stylu a ekonomického modelu na životní prostředí. Důležitá bude podle nich jednak vůle přejít na udržitelný způsob života, jednak míra solidarity, která bude přechod provázet.

Některé strany (zejména socialisté a zelení) vnímají změny jako příležitost dosáhnout větší sociální spravedlnosti v Evropě, například zlepšit podmínky zemědělců, snížit znečištění ovzduší a zlepšit tak zdraví obyvatel nebo třeba podpořit zateplení budov. Část stran se zaměřuje pouze na omezení negativních aspektů přechodu k udržitelnějšímu modelu (například strana LREM francouzského prezidenta Emmanuela Macrona nebo německá SPD). Většina stran, které jsou členy frakcí lidovců (EPP) a liberálů (ALDE) v Evropském parlamentu, pak podle autorů přikládají aspektu solidarity jen minimální význam.

7. Obrana a bezpečnost

K zásadním tématům bude podle autorů patřit zajištění bezpečnosti Evropy. Evropské občany znepokojuje terorismus, vývoj v Sýrii, Íránu, Rusku, Číně nebo USA a s ním spojené vnitřní i vnější hrozby. Téma obrany se v posledních letech dostalo znovu do popředí, silným zastáncem prohlubování obranné spolupráce je především Francie. Udržení míru se objevuje v průzkumech veřejného mínění jako hlavní přidaná hodnota EU.

Státy se nicméně neshodnou na tom, jakou roli by Evropa ve světě měla hrát, jak moc by měla být její obrana nezávislá na NATO či jaký vztah by měla nastolit s Ruskem nebo Čínou. Debata se vede i kolem vztahu s USA a příspěvků na obranu v rámci a mimo NATO. Otázka národní suverenity, míru a bezpečnosti může také znovu otevřít debatu o zahraniční politice a postavení EU na mezinárodní scéně.

8. Sociální politika

Měla by Evropa usilovat o společný sociální standard? A pokud ano, jak by měl vypadat a co všechno by měl zahrnovat? Sociální politiku vidí autoři jako další klíčové téma předvolební kampaně. Řadí sem otázku nerovnosti a sociální konvergence států, dopady mobility občanů v rámci EU a sociální dumping.

Sociální politika zůstává v pravomoci národních států, na evropské úrovni se nicméně podařilo dosáhnout v některých oblastech nezanedbatelného pokroku – například v otázce vysílání pracovníků.

9. Daňový systém

Jednotný trh vzniknul bez toho, aby byly sladěny daňové systémy členských států, a daně jsou jejich výlučnou doménou. To umožňuje existenci takzvaných daňových rájů, které podle autorů dosud úspěšně bránily zavedení minimálního daňového standardu. Francie si chce posvítit na velké technologické společnosti, které současného stavu využívají a odvádějí minimální platby. Proti se silně staví Irsko; Německo, Nizozemsko a skandinávské země jsou nerozhodné.

Evropští občané podle autorů požadují větší daňovou transparentnost, Evropská komise se proto snaží popohnat plán na daň z finančních transakcí, navrhla také harmonizaci společného konsolidovaného základu daně z příjmů firem nebo digitální daň.

Nové příjmy z daní by EU umožnily snížit příspěvky národních států. Podle autorů zde však narážejí protichůdné zájmy některých zemí, kterým současné nastavení vyhovuje, a obecný zájem Evropy.

10. Digitální a další nové technologie

Evropa je svědkem rychlého rozvoje nejen digitálních technologií, které jí přinášejí ekonomický růst. Zároveň s sebou nesou nové výzvy, zejména potřebu zajistit bezpečnost uživatelů a ochranu jejich dat. Velkým tématem bude podle autorů obrana před nepřátelskými zásahy zvenčí, ke kterým došlo například během posledních prezidentských voleb v USA.

V debatě proti sobě budou zřejmě stát zastánci větší regulace a kontrol digitálních aktivit a liberálnější skupiny, které se obávají možného omezování svobody.

11. Reforma institucí

V předvolební kampani se podle autorů objeví téma reformy evropských institucí. Kritici EU, zejména z řad nacionalistů, tvrdí, že jsou její instituce byrokratické a neefektivní. Strana Alternativa pro Německo například navrhuje zrušit Evropský parlament. Proevropské skupiny požadují změnu institucí – omezení mezivládního principu rozhodování, rozšíření principu kvalifikované většiny při hlasování, společné rozhodování Rady EU a Evropského parlamentu nebo vylepšení systému posílené spolupráce.

Institucionální otázky jsou často považovány za nezáživné, podle autorů je ale důležité si uvědomit, že souvisejí s praktickými politikami EU a jejich efektivitou. Přestože hlavní děličí linie povede mezi proevropskými skupinami a nacionalisty, konkrétní názory a návrhy v obou táborech jsou velmi rozdílné.

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop

PARDUBICE

Jak na kariéru v institucích EU

Kdy? 11.3.; 15:00 - 17:00
Kde? Univerzita Pardubice,
Studentská 95, Pardubice.

Autorské právo v evropském kontextu

Kdy? 12.3.; 13:00 - 14:30
Kde? Univerzita Pardubice -
Dopravní fakulta Jana Pernera
(učebna Da02004),
Studentská 95, Pardubice.

Veletrh pracovních příležitostí KONTAKT 2019

Kdy? 13.3.; 9:00 - 15:00
Kde? Univerzita Pardubice -
Aula Arnošta z Pardubic a
foyer Fakulty chemicko-
technologické, Pardubice.

PLZEŇ

Ekonomické dopady brexitu

Kdy? 5.3.; od 15:30
Kde? Studijní a vědecká
knihovna Plzeňského kraje
(Anglická knihovna), nám.
Republiky 12, Plzeň.

Beseda s europoslanci

Kdy? 21.3.; od 15:00
Kde? Studijní a vědecká
knihovna Plzeňského kraje
(Vzdělávací centrum),
Smetanovy sady 2, Plzeň.

15 let Česka v EU: ekonomické dopady členství

Kdy? 28.3.; od 15:00
Kde? Fakulta ekonomická
ZČU (posluchárna EP-120),
Univerzitní 26, Plzeň.

PRAHA

Boj s klimatickými změnami v EU

Kdy? 14.3.; 17:00 - 18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha.

Dezinformační kampaně a fake news - boj s větrnými mlýny?

Kdy? 28.3.; 17:00 - 18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha.

Zástupci členských zemí a Evropského parlamentu se shodli na digitálním copyrightu

Zástupci členských států Unie a Evropského parlamentu se večera večer dokázali shodnout na kompromisní podobě směrnice o ochraně autorských práv na internetu. ČTK to potvrdila mluvčí nynějšího rumunského předsednictví EU. Nová pravidla posílí postavení tvůrců, jako jsou hudebníci, herci či novináři, vůči internetovým gigantům typu Google či Facebook.

Dohoda mezi členskými státy a europarlamentem otevírá cestu k finálnímu přijetí nových pravidel o digitálním copyrightu. Evropská komise s návrhem přišla už v roce 2016, od té doby se o jeho konečné verzi tvrdě vyjednávalo, a tak ani nyní není přijetí směrnice zcela jisté.

Pokud k tomu dojde, budou mít členské země EU dva roky na převedení nových pravidel do svých vlastních domácích zákonů.

Podle oficiálního twitterového účtu Výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu je v kompromisu vyřešena také otázka krátkých úryvků ze zpravodajských textů, takzvaných "snippets", jejichž publikování bude zpoplatněno pokud nebudou "velmi krátké", i ochrana před nejtvrdějším uplatňováním nových pravidel pro začínající platformy.

Nově pojatá ochrana copyrightu

Nadále bude možné šířit na síti chráněná díla za účelem citací, kritiky, karikatury či parodie, uživatelé tak budou moci dál nahrávat na Facebook různé více či méně humorné "memy" nebo krátké pohyblivé obrázky ve formátu gif. Nově pojatá ochrana autorských práv se nemá dotknout nekomerčních internetových encyklopedií jako je Wikipedie, vyloučeny jsou také otevřené softwarové platformy jako třeba GitHub.

Proti výsledku včerejšího závěrečného kola jednání se už na svém blogu vyslovila německá pirátská europoslankyně Julia Redaová. "Ten zákon zásadně změní internet, jak ho dosud známe - pokud bude přijat v nadcházejícím závěrečném hlasování. Ale stále tomu můžeme zabránit!", napsala.

Naopak místopředseda Evropské komise pro digitální jednotný trh Andrus Ansip výsledek jednání jednoznačně přivítal. Uživatelé podle něj budou mít větší právní jistotu, že autorsky chráněný obsah prohlíží legálně. "Svoboda slova je zajištěna a uživatelé mají možnost rychle napadnout každé rozhodnutí o neoprávněném odebrání jejich obsahu," napsal Ansip na twitter.

Spor mezi zastánci a odpůrci návrhu

Místopředseda Komise Andrus Ansip
© Flickr estonského předsednictví v EU

Ostrý spor mezi představiteli tvůrců, kteří žádali vyšší ochranu svých autorských děl třeba na Youtube, a zastánci velkých internetových firem i ochránců "svobodného internetu" vedl k tomu, že se v posledních měsících okolo nové směrnice vedla ostrá debata a důrazně se lobbovalo.

Zatímco europarlament se na své pozici shodl už loni na podzim, členské státy dokázaly pat v jednání o svém pohledu na věc odblokovat až minulý týden poté, co o věci separátně jednali německá kancléřka Angela Merkelová s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem.

Kontroverzní body směrnice

Zásadní a nejvíce sporné byly od počátku především dvě části návrhu, články 11 a 13. První z nich má majitelům práv - včetně médií - zajistit spravedlivý podíl za použití jimi vlastněného obsahu na internetu, článek 13 pak dává internetovým platformám - třeba právě YouTube - povinnost řešit, zda uživateli nahrávaný obsah neporušuje autorská práva.

Země, včetně České republiky, žádaly v této věci výjimky pro malé firmy, pro které by postihy, s nimiž směrnice počítá, mohly být likvidační.

Nakonec se na základě kompromisu sepsaného rumunským předsednictvím nebudou pravidla 13. článku vztahovat na společnosti mladší tří let s ročním obrátem méně než 10 milionů eur (258 milionů Kč) a méně než 5 miliony uživatelů měsíčně.

Lepší postavení autorů či interpretů

Rada EU v tiskovém zprávě večer připomněla, že nová pravidla dávají právní rámec pro fungování platform sdílejících autorsky chráněný obsah. Ty budou v principu - byť s určitými výjimkami - potřebovat licenci na chráněná díla, která uživatelé nahrají.

Zajišťuje také nárok autorů či interpretů na doporučení podíl z licencování či převodu jejich práv. Mají mít také nárok na transparentní přístup

k údajům o tom, jak jsou jejich díla používána, například producenty či vydavateli.

Vydavatelé médií budou mít nově právo vyjednávat o tom, jak je jimi vlastněný autorský obsah on-line platformami používán.

Novináři tak budou mít šanci na větší podíl z příjmů, které využítí jejich práce na internetu přináší. Evropská komise upozornila, že změny se nedotknou občanů a běžných uživatelů internetu.

Autor: Euroskop, čtk

Prognóza: Ekonomika EU zpomalí kvůli nejistotě doma i ve světě

Evropské hospodářství letos poroste už sedmý rok v řadě, ale kvůli nejistotě ve světovém obchodu a domácí situaci ve velkých zemích EU bude růst pomalejší, než Evropská komise (EK) předpokládala loni na podzim. Vyplyvá to ze zimní hospodářské prognózy, kterou Komise zveřejnila. Pro celou EU očekává v letošním roce růst 1,5 % HDP, zatímco na podzim jej odhadovala na 1,9 %. Mírněji má růst také eurozóna – místo o 1,9 % jen o 1,3 %.

„Zpomalení hospodářského růstu by mělo být v důsledku nejistot panujících v oblasti světového obchodu a domácích faktorů v našich největších ekonomikách výraznější, než se loni na podzim čekalo, a to zejména v eurozóně,“ uvedl dnes komisař pro hospodářské a měnové záležitosti, daně a cla Pierre Moscovici.

Hospodářské základy Evropy jsou ale podle něj nadále pevné a dobré zprávy se týkají například míry zaměstnanosti či příznivého investičního prostředí. Ve druhé polovině letošního roku a v roce příštím by měl růst ekonomiky opět začít nabírat rychlost, doplnil komisař.

Ekonomika států EU nadále poroste, jen méně

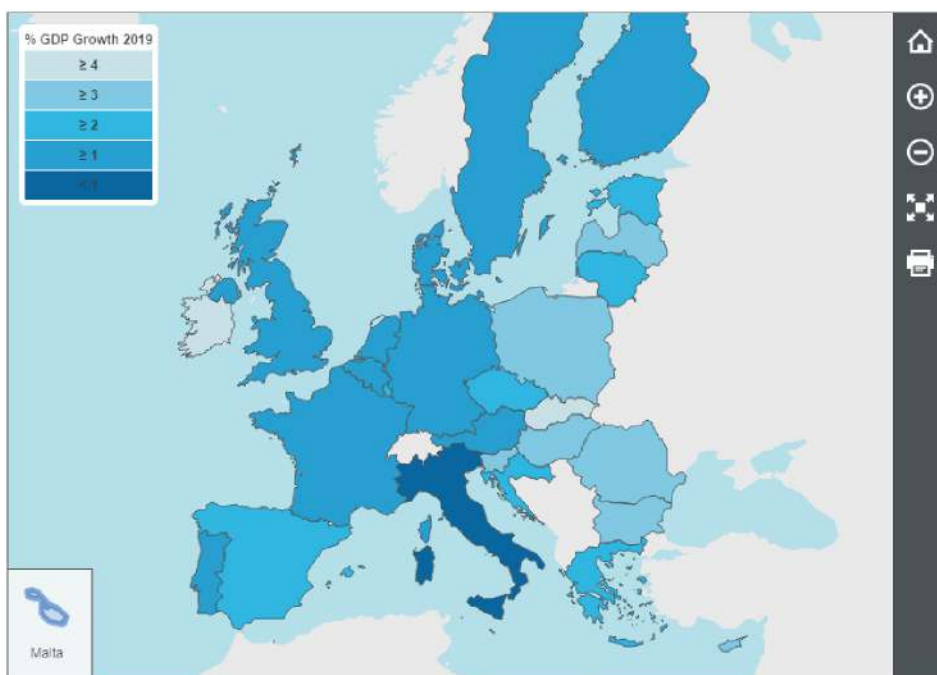
Pro rok 2020 Komise předpokládá v celé EU hospodářský růst na úrovni 1,7 % oproti podzimnímu odhadu 1,8 %, v eurozóně 1,6 %, o 0,1 procentního bodu méně než na podzim.

Komise snížila oproti podzimu i odhad výsledků za loňský rok, a to jak pro EU, tak eurozónu z 2,1 % na 1,9 %. V roce 2017 přitom EU i eurozóna rostly o 2,4 %.

Prudký pokles cen energií a pomalejší růst cen potravin zpomalily na konci roku 2018 inflaci v zemích platících eurem. Ta tak byla v roce 2018 v průměru 1,7 %, o rok dříve to bylo 1,5%. Vzhledem k vývoji cen ropy očekává nyní Evropská komise pro rok 2019 v eurozóně růst spotřebitelských cen o 1,4 % a mírné zvýšení na 1,5 % o rok později. V celé EU čeká letos Komise inflaci 1,6 % a o rok později 1,8 %.

Problémy má Německo, Francie i Itálie

Kromě komplikující se situace v mezinárodních obchodních vztazích rostou některé velké evropské ekonomiky pomaleji, než se čekalo třeba kvůli problémům výroby automobilů v Německu, sociálnímu napětí ve Francii a nejistotám kolem italské fiskální politiky.

Zimní hospodářská prognóza Evropské komise - růst HDP v zemích EU.
© Evropská komise

Komise v této souvislosti připomněla horšící se odhad hospodářského vývoje v Německu, Itálii a Nizozemsku. Upozornila ale také, že řada členských států těží z trvalé vysoké domácí poptávky, částečně podporované i penězi z evropských fondů.

Pro EU je hlavním zdrojem nejistoty brexit

Evropská komise dnes upozornila, že prognózu ovlivňuje nejistota kolem dění, které může vývoj evropského hospodářství ovlivnit. Komplikace hrozící hladkému mezinárodnímu obchodu trvají podle EK už delší dobu a zůstávají důvodem ke znepokojení. Hospodářství Číny může zpomalit výrazněji, než se čeká a na náhlé změny hodnocení rizik jsou velmi citlivé světové finanční trhy.

„Důležité je, že jsme si těchto vzrůstajících rizik vědomi. Dalším krokem je zvolit vhodnou kombinaci politik, kterou může být podpora investic, intenzivnější realizace strukturálních reforem a obezřetná fiskální politika,“ řekl místopředseda Komise pro euro a sociální dialog Valdis Dombrovskis.

Pro Unii zůstává hlavním důvodem nejistoty vývoj kolem odchodu Británie z EU. Komise upozornila, že její odhad vývoje britského hospodářství v nynější prognóze je tak čistě technický a založený na předpokladu zachování stávající podoby vzájemných vztahů.

Autor: Evropská komise, čtk, Euroskop

Eurozprávy z regionů

Evropský parlament očima europoslanců

K čemu vlastně je Evropský parlament? Jak funguje? O čem rozhoduje a proč? Kdo v něm zasedá a jaká je v tom všem role nás občanů? O tom a mnohém dalším jsme 21. února večer diskutovali v Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Pozvání do debaty přijala europoslankyně Martina Dlabajová a dva europoslanci, Jaromír Kohlíček a Tomáš Zdechovský.

Role moderátorky se ujala doc. Markéta Pitrová, která působí na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Masarykovy univerzity a zároveň je na téže univerzitě prorektorkou.

Cílem debaty bylo přiblížit lidem Evropský parlament jako významnou instituci, kterou moderátorka nazvala premiantem

evropské integrace. Premiantem proto, že v průběhu své existence získal parlament řadu funkcí a velmi významně posílil své pravomoci.

Poslanci se snažili vyzdvihnout především rozpočtovou funkci, kontrolní pravomoc, ale také legislativní roli tohoto tělesa. Zamýšleli se nad lobbíngem a na konkrétních příkladech ilustrovali, jak pravidla přispívají k transparentci celého procesu vyjednávání, prosazování zájmů i následného hlasování.

Všichni zdůrazňovali vysokou politickou kulturou při jednání, zároveň ale poukazovali na obtíže, kterým při své práci čelí. Časté stěhování mezi sídly parlamentu je nejen nákladné a časově náročné, ale samozřejmě přispívá k diskomfortu. Velikost celého tělesa s sebou zase nese značná omezení např. při projevech v průběhu plenárního zasedání.

Nutnost vměstnat smysluplné sdělení do jedné minuty vás nutí zaměřit se skutečně na to nejpodstatnější a mluvit věcně. Vzhledem k tomu, že se výsledky hlasování zveřejňují prakticky v reálném čase, musíte samozřejmě velmi dobře vědět, o čem v dané chvíli hlasujete, a je třeba umět své hlasování kdykoliv obhájit.

Z publika pak padaly dotazy na práci asistentů a poradců, na názorovou soudržnost jednotlivých frakcí, nebo na to, jak důležitým tématem je pro Evropskou unii problematika fake news. Debaty se zúčastnilo přes 70 lidí, kteří více než dvě hodiny poslouchali řečníky a živě s nimi diskutovali.

Autor: Angelika Gergelová, Eurocentrum Brno

Kulinářské umění Rumunsko

V pátek 22. 2. jsme společně s klienty městské charity Domino v Českých Budějovicích uspořádali tradiční vaření specialit předsednické země.

Toto pololetí předseda Radě EU Rumunsko, a tak jsme se zaměřili na vybrané speciality této rozmanité země. Ještě než jsme se vrhli do vaření, tak Eurocentrum představilo základní informace o této zemi včetně priorit jejího předsednictví. Také jsme si popovídali o turisticky zajímavých místech a oblíbených výletních destinacích.

Poté, co jsme si vzájemně povyprávěli všechny zajímavosti a zážitky, které nám Rumunsko přineslo, nastal čas na přípravu prvního jídla, rumunského Sarmale. Pokrm Sarmale je typicky rumunský, jedná se o uvařené zelné listy naplněné kořeněnou směsí z mletého masa a rýže, které se zapečou spolu s rajčatovou šťávou v troubě. Druhým chodem byl sladký dezert Papanasi, což je obdoba naší koblihy, která se vyrábí ze směsi tvarohu, vajčiček, mouky, cukru a je zalitá džemem a zakysanou smetanou.

Obě dvě rumunské speciality se nám povedly a pochutnali jsme si na výborném obědě. Klienti městské charity Domino se již těší na další tradiční vaření specialit následující předsednické země, které bude patřit Finsku.

Autor: Kateřina Patáková, Eurocentrum České Budějovice

Jak se vyznat v Evropské unii?

Orientovat se v problematice Evropské unie není zcela snadné. A to platí i pro informační zdroje k tomuto tématu. Vnitřní trh EU nám otevírá brány mnoha příležitostí, zároveň však přináší mnoho praktických otázek. Pro skupinu studentů EkF VŠB-TUO, pro které je studium problematiky EU pouze marginální záležitostí, jsme si tak připravili přehlednou přednášku zaměřenou na informační služby a sítě, které mohou jako běžní občané EU či jako podnikatelé využívat.

Na úvod našeho příspěvku jsme poměrně detailně představili služby sítě Eurocenter, jejich organizační strukturu a poslání.

Změň práci, změň svůj život!

Agentura MP Agency pořádala další ročník Veletrhu práce v Hradci Králové, a to pod heslem Změň práci, změň svůj život! Akce se uskutečnila dne 21. února 2019 od 10:00 v hradeckém kulturním centru Adalbertinum a byla určena široké veřejnosti.

Veletrhy práce jsou akce, které mají pomoci najít zaměstnání všem, kteří ho v danou chvíli hledají. Hlavní skupinou návštěvníků jsou tedy studenti středních a vysokých škol, kteří na tyto veletrhy chodí hromadně v rámci školní výuky. Další skupinou návštěvníků jsou obyvatelé daného regionu, kteří hledají pracovní uplatnění. Poslední skupinou jsou již zaměstnaní lidé, kteří hledají změnu.

Účastníci mohli navštívit besedu s Petrem Koukalem a STK pro chlapce, osobně se setkat se zaměstnavateli z regionu, získat přehledné informace o firmách a pracovních pozicích, či se informovat o nabídkách práce a brigád z různých odvětví.

Na akci nechyběl ani stánek Eurocentra Pardubice a Hradce Králové s přehlednými informacemi o studijní a pracovní mobilitě, stážích a dobrovolnictví nejen v zemích EU, stejně jako o

Do Plzně zavítal vyšetřovatel balkánské války

První únorové pondělí se na Katedře politologie a mezinárodních vztahů ZČU uskutečnila debata se vzácným hostem, jímž byl český vyšetřovatel balkánské války Vladimír Dzuro, který vede newyorskou kancelář Úřadu pro vnitřní záležitosti OSN. Akce se těšila velkému zájmu posluchačů, i když se konala mimo akademický semestr.

Debatu uspořádal Akademický spolek studentů politických věd v Plzni ve spolupráci s Eurocentrem Plzeň a dalšími partnery.

Zdůraznili jsme dostupnost informačních materiálů, knihovnu či nabídku praktických stáží. Věnovali jsme se taktéž paralelní síti Europe Direct, která působí ve všech zemích EU.

Mimo obecných informačních center jsme se dále zaměřili na sítě specifické. Co znamenají zkratky EEN, ECC-NET, EURES? Na jakou oblast se tyto sítě specializují a s čím Vám mohou pomoci? To vše jsme si podrobně objasnili. Upozornili jsme se na několik zajímavých odkazů pro mladé a jejich budoucí kariéru, ať už to byly stránky kariéry v institucích EU EPSO, editor osobních dokumentů o vzdělání a kvalifikaci Europass či stránky pro mládež Eurodesk.

Vzhledem k tomu, že se přednáška konala v rámci předmětu „Podpora podnikání v EU“, věnovali jsme se blíže i praktickým nástrojům a konkrétním službám, které vnitřní trh EU podnikatelům nabízí. Hovořili jsme tak o Jednotných kontaktních místech, službě pomoci při řešení problémů Solvit či informačních místech o požadavcích na výroby ProCoP.

V závěru jsme si prošli nejdůležitější informační zdroje a webové stránky, které budou moci studenti využít nejen v rámci svého studia, ale i běžného praktického života. Celou přednášku pak uzavřel interaktivní kvíz o drobné ceny. Děkujeme mnohokrát za pozvání Ing. Bc. Monice Mynaržové, Ph.D a budeme se těšit třeba zase někdy v budoucnu na viděnou.

Autor: Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava

možnostech čerpání evropských dotací pro podnikatele a další zájemce.

Autor: Lucie Boukalová, Eurocentrum Pardubice

Vladimír Dzuro mimo jiné vzpomínal i za pomoci autentických fotografií a videí na zatýkání prvního válečného zločince z bývalé Jugoslávie, konkrétně Srbska, na němž se významně podílel.

Proces rozšiřování EU o země západního Balkánu komplikovala mimo jiné i problematika vydání válečných zločinců z 90. let 20. století k mezinárodnímu soudu v Den Haagu. Srbsko podalo oficiálně kandidaturu na členství v EU koncem roku 2009. Váleční zločinci jako Ratko Mladič, přezdívaný za své krvavé činy

Bosenský řezník, či Goran Hadžić byli zatčeni v roce 2011. V roce 2012 pak získalo Srbsko status kandidátské země.

Ale vraťme se k zatýkání vůbec prvního válečného zločince. V roce 1993 Rada bezpečnosti OSN jednohlasně schválila návrh rezoluce na ustanovení Mezinárodního tribunálu pro bývalou Jugoslávii v Den Haagu v Nizozemsku. Přestože týmy vyšetřovatelů a právníků se daly do usilovné práce na obžalobách, připravená věznice v Scheveningenu zela dlouhou prázdnotou. Vladimír Dzuro, původně český kriminalista, od roku 1995 zastával (po dobu více než devítilet) funkci vyšetřovatele haagského mezinárodního soudu. Koncem roku 1996 se Dzuro, jenž vyšetřoval srbské zločiny na Chorvatech, zcela náhodně při rozhovoru s kolegyní z jiného

V Plzeňském a Jihočeském kraji odkrývali návštěvníci perly Rumunska

V druhé půlce února se uskutečnily v Plzeňském a Jihočeském kraji přednášky s názvem „Perly Rumunska“ u příležitosti rumunského předsednictví Radě EU. Cestovatelské besedy odhalující přírodní a kulturní krásy Rumunska se těšily obrovskému zájmu.

V Rokycanech se jako tradičně beseda uskutečnila ve spolupráci s Městskou knihovnou Rokycany a v Českých Budějovicích zase s Jihočeskou vědeckou knihovnou, kam dokonce zavítalo přes sto návštěvníků, takže přednáškový sál praskal ve švech. Průvodkyněmi návštěvníků nejen po stopách hraběte Dráculy zemí krásných hor, hradů, klášterů i vesniček, ve kterých jako by se zastavil čas, byly opět zaměstnankyně Eurocenter Plzeň a České Budějovice. Na samotný úvod nejprve představily Eurocentra a

vyšetřovacího týmu (chorvatských válečných zločinů) dozvěděl, že hodlají vyslechnout jako svědka Slavka Dokmanoviće, o jehož zatčení usiloval Dzurův tým, neboť Dokmanović byl zodpovědný za masakr téměř tří set Chorvatů v Ovčare. A tak na něj Dzuro získal kontakt. Téměř po půl roce vyjednávání se rozjela tajná operace na území cizího státu Srbska s cílem zatknout válečného zločince Dokmanoviće, což byl úplně nový element v práci tribunálu. Dzuro s kolegy vymysleli plán, jak Dokmanoviće ze Srbska vylákat na chorvatské území spravované OSN. Přesto zatýkání nemělo vůbec snadný průběh a chvíle napětí Dzurův tým zažíval ještě i po sklapnutí nastražené pasti během letecké přepravy Dokmanoviće do Haagu. Vladimír Dzuro podrobně vylíčil dobrodružné zatýkání Dokmanoviće také v předloni vydané knize Vyšetřovatel. Toto velmi důležité první zatčení pak dodalo haagskému tribunálu na legitimitě.

Vladimír Dzuro na besedě vyjádřil názor, že státy bývalé Jugoslávie se s válečnou minulostí bohužel stále nevyrovnaly (po propuštění byli někteří váleční zločinci paradoxně ve svých domovských státech vítáni dokonce jako hrdinové). Ostatně svědčí o tom i fakt, že přístupová jednání Srbska s EU na nějaký čas v roce 2016 zablokovalo Chorvatsko (které do Unie vstoupilo v roce 2013), a to na protest proti srbskému zákonu o válečných zločincích, který by umožnil stíhat podezřelé osoby i mimo území Srbska, tedy i v Chorvatsku.

Autor: Jana Němcová, Eurocentrum Plzeň

přiblížily institut předsednictví Radě EU.

O Rumunsku se pak účastníci dozvěděli mnoho zajímavostí z historie či kultury a hlavně měli příležitost si prostřednictvím fotografií prohlédnout konkrétní města a místa, kam by jako turisté mohli zavítat. A tak získali představu, že Rumunsko není jen důležitou horskou či přímořskou destinací, ale je rovněž bohaté na kulturní památky. Spousta jich je mimo jiné také v hlavním městě Bukurešti, která byla koncem 30. let 20. století známá jako „Paříž Východu“, a to především díky elegantním palácům stavěným dle francouzského vzoru, úpravným parkům a v neposlední řadě Vítěznému oblouku, kterým se architekti inspirovali v Paříži a jenž byl postaven roku 1935 na památku znovusjednocení Rumunska v roce 1918. Několik výstavních budov, které přežily bombardování za 2. světové války i ničivé zemětřesení v roce 1977, lze potkat cestou po nejhistoričtější bukurešťské ulici Calea Victoriei – ať už konsorční palác, pasáž Vilacrosse, Národní historické muzeum, Rumunské athéneum či Muzeum George Enesca. Rumunská

metropole si však později vysloužila i nelichotivou přezdívku „Balkánská Moskva“, a to kvůli stavbám jako stalinistickému Domu tisku, vládní budově a především Paláci Parlamentu. Ten nechal vybudovat v letech 1984-1989 rumunský diktátor Nicolae Ceaușescu jako Palác lidu, v němž sídlil Ústřední výbor strany, ministerstva i samotný prezident. Kvůli stavbě byla srovnána se zemí šestina hlavního města! Celý projekt vyšel na 3,3 miliardy eur; palác má 12 pater, 3100 místností, protiatomový bunkr a ukrývá celkem 3 miliony tun mramoru a 3,5 tisíce tun křišťálu na lustrech. Vedle paláce vzniká v současnosti další megalomanský projekt výstavba katedrály Národní spásy, která byla po osmi letech provizorně otevřena a konala se v ní u příležitosti 100. výročí moderního Rumunska v listopadu 2018 první mše. Dokončena má být až v roce 2024, svou výškou má jasně překonávat Palác Parlamentu a celkové náklady se odhadují na 400 milionů eur, které by podle kritiků byly lépe využity, kdyby se v nejhudší zemi EU použily raději na stavbu infrastruktury, škol či nemocnic.

Po Bukurešti se návštěvníci besedy skrze prezentaci vypravili do malebného městečka Sinaia ležícího na úpatí pohoří Bucegi. V nadmořské výšce 800 metrů se tam ukrývá nejen sinajský klášter, který byl založen koncem 17. století a své jméno získal podle biblické hory Sinaj, ale také dva zámky Peleș a Peleșor neboli „malý Peleș“. Ten větší si jako pompézní letní sídlo nechal postavit první rumunský král Karel I. v letech 1875-1914. Na jeho přestavbě pracoval od roku 1896 do počátku 1. světové války český rodák Karel Zdeněk Líman, jenž vstoupil do služeb královského domu roku 1894 a v roce 1904 byl jmenován vedoucím královské

architektonické kanceláře. Líman navrhl hlavní věž zámku Peleș a je pak také autorem menšího zámku Peleșor z let 1899-1902. Po 1. světové válce se pak pustil do úpravy interiéru hradu Bran pro potřeby královské rodiny. Hrad je populárním cílem turistů zejména díky románu Drákula od Brama Stokera, neboť se Drákulově hradu vyličenému v románu nápadně podobá. Ve skutečnosti však hrad nebyl sídlem knížete Vlad III. Draculy (řečeného též Tepeș neboli Napichovač), který žil v 15. století a proslul svým krutým způsobem zabíjení (nejen Turků) narážením na kůl, čímž se stal předlohou pro hororového upíra. Obdobně pak bývá hrad Hunedoara pro svou impozantnost a vysoké věže označován za zdroj inspirace pro románový Drákulův hrad. Turistům se alespoň vypráví, že na hradě byl kníže Vlad III. Dracula vězňen hradním pánem Jánosem Hunyadiem. Skutečným sídlem knížete však byla citadela Poienari ve Valašsku, kterou si nechal vystavět zajatými Turky na strategickém místě střežícím cestu ze Sedmihradska do údolí řeky Argeș. Ve skutečnosti valašský kníže Vlad, a nikoli transylvánský vládce, jak se chybně na základě románu Drákula usuzuje, se pouze narodil v historickém regionu Sedmihradska (Transylvánie), a to ve městě Sighișoara. Kromě krásné hodinové věže s orlojem turisty ve městě jako magnet přitahuje právě Vladův rodný dům, který byl však od jeho dnů

kompletně přestavěn. Po Sighișoare se návštěvníci přednášek seznámili ještě s dalším městem založeným německými Sasy, které se pyšní zachovalou středověkou nádherou a je srdcem Sedmihradska Brașovem. V polovině minulého století neslo město po jedno desetiletí jméno Orașul Stalin a také na hoře Tâmpa nad městem byl po vykácení stromů vytvořen obrovský nápis jména „Stalin“. Dnes už se tam vyjímá opět „Brașov“, který je obdobou nápisu v Hollywoodu a za soumraku se rozsvěcí.

Dále se návštěvníci přednášek vypravili prostřednictvím povídání a fotografií do rumunského regionu Banát a jeho největšího města Temešváru, kde v prosinci roku 1989 začala revoluce, která zemi osvobodila od diktátora Ceaușesca. 150 kilometrů od Temešváru leží české vesnice, které vznikly díky české kolonizaci počátkem 19. století. Lidé tehdy měli možnost přestěhovat se do východní části Rakouska-Uherska, do neobydlených oblastí kolem Dunaje, které byly dobyty na Turcích. Rakouské úřady Čechům nabízely na kopcích nad Dunajem zdarma půl hektaru půdy, neplacení daní po dobu 30 let a místo 6 až 8 let vojny v Rakousku pouhý rok. Po roce 1823 tak vzniklo šest ryze českých vesnic, kde dodnes žije početná skupina Čechů zachovávajících si tradiční způsob života, tradice a zvyky, a dokonce i po téměř dvě století mateřský jazyk. Banátská čeština však obsahuje množství archaismů a chybí v ní mnoho

novodobých vědeckotechnických výrazů. Jako první česká vesnice byla v Banátu založena Sv. Alžběta, která však kvůli problémům s nedostatkem vody později zanikla. Poté vznikla jedna z neznámějších českých osad Sv. Helena a v průběhu let následovaly Bígr, Eibenthal, Rovensko, Šumice a největší česká

vesnice Gernik. Všechny vesnice jsou dodnes prakticky stoprocentně české, protože kvůli výrazně odlišné mentalitě i náboženství nikdy nedocházelo k výraznějšímu promíchání s okolní rumunskou majoritní společností. V Rokycanech na přednášku zavítal dokonce původní obyvatel Gerniku.

Účastníci přednášek se seznámili také s jedním z neznámějších turistických center u Černého moře, které nese dle legendy název Mamaia proto, že dívka odtud unesená Turky na moře volala zoufale svou matku. Rovněž nechybělo povídání o malovaných kláštřích v oblasti Jižní Bukoviny, které jsou zapsány na seznamu kulturního dědictví UNESCO stejně jako Veselý hřbitov, jež najdeme v rumunské vesnici Săpânța v Maramureši. Tvůrčí ho kolem osmi set dřevěných křížů s pestrými portréty zesnulých v lidovém stylu každý zesnulý je na svém pomníčku zobrazen s tím, co ho nejvíce charakterizuje, ať už jde o povolání, zálibu, či způsob smrti. Pod obrázkem na náhrobku je také vyřezán veršovaný epitaf vyprávějící nejdůležitější události ze života zesnulého. Každý kříž je pak natřen namodro, což je tradiční barva naděje a svobody.

Závěrem účastníci besed ochutnali nachystané tematické občerstvení a poslechli si zajímavosti o rumunské kuchyni.

Autor: Jana Němcová, Eurocentrum Plzeň

Co nám přinese umělá inteligence?

Dne 21. února se v Eurocentru Praha konal seminář na téma umělé inteligence a jejího potencionálního využití v dopravě. Na téma možných výhod, ale také nástrah, jež by aplikace těchto systémů do dopravního systému přinesla, přišli diskutovat Tereza Čížková z Odboru inteligentních dopravních systémů, kosmických aktivit a výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva dopravy a Michal Čáp z Fakulty elektrotechnické, Českého vysokého učení technického.

Tereza Čížková představila různé formy a stupně automatizace, jež lze využívat v osobních automobilech. Typická představa plně autonomního auta, které je schopno samostatně se pohybovat v dopravě bez lidské pomoci, představuje až stupeň nejvyšší. Stupeň nejnižší je představován prvky, se kterými se můžeme běžně setkat v automobilech již dnes jedná se například o asistenci při parkování. Vyšší stupeň představuje větší míru asistujících prvků, na třetím stupni automatizace si už může řidič dovolit chvilkovou nepozornost, se kterou si autonomní vozidlo poradí. Některé automobilky plánují do roku 2020 takovéto automobily běžně prodávat.

Další stupeň by představovalo téměř plně autonomní vozidlo vyžadující lidskou pomoc pouze v náročných a výjimečných situacích, které chybí v programové databázi vozidla jedná se například o výskyt dopravní nehody, případně nestandardní podmínky na vozovce. Autonomní auto nejvyššího stupně je schopno fungovat plně bez lidského faktoru, takováto auta již nepotřebují ani volant a umělá inteligence je schopna reagovat na jakoukoliv situaci na silnici. Vozidla s nejvyšším stupněm automatizace jsou již dnes testována, například společnostmi Google a Uber. Využití těchto vozidel a jejich současné testování se

nevztahuje pouze na vozidla osobní, ale také na vozy veřejné či nákladní dopravy.

Širší zavádění těchto vozů by mělo při správném naprogramování dramaticky snížit počet dopravních nehod, jež jsou v současnosti zapříčiněny z 90 % lidskou chybou. Přesto se nepředpokládá, že by v nejbližších dekadách automatizovaná doprava mohla plně nahradit současnou. Musí se počítat například s tím, že značná část populace nevnímá řízení osobního auta pouze jako nutný prostředek dopravy, ale roli pro ně hraje například požitek z řízení. Z těchto důvodů je potřeba systémy připravovat tak, aby byly

schopny fungovat v provozu, ve kterém by se kromě aut ovládaných umělou inteligencí vyskytovala i běžně řízená vozidla.

EUROLISTY

Automatizovaná vozidla se musí naučit co největší množství dopravních situací a různých podmínek na vozovce, aby byla v běžném provozu schopna flexibilně a rychle reagovat na nastalé situace. Dále je zapotřebí řešit zvládnutí interakce nejen s člověkem v autě, ale i lidmi pohybující se na vozovce či přechodu. Dalším často skloňovaným potenciálním problémem je pak riziko kybernetické bezpečnosti. Data nacházející se v autě by byla velmi citlivá a systém vozidla by tedy musel být dostatečně chráněn kvalitními bezpečnostními systémy, schopnými zabránit nejen datové krádeži, ale i potenciálnímu ovládnutí celého auta hackerem. Mezi primární výhody zavádění takové dopravy by pak mělo patřit omezení výskytu dopravních zácp, plynulejší provoz, větší komfort a v neposlední řadě větší mobilita obyvatel, kteří dnes nejsou například ze zdravotních důvodů schopni řídit automobil.

Testy a výzkum umělé inteligence probíhají v České republice již dnes. Ministerstvo dopravy se zabývá například souvisejícími etickými problémy, provedlo mj. výzkum o názoru české veřejnosti na projekty automatizované dopravy. Podle něj naprostá většina lidí na území České republiky vnímá tyto projekty buď pozitivně, nebo neutrálně. Počet negativních odpovědí byl mezi tazateli pouze okolo jedné pětiny. Při přihlédnutí k faktu, jak velká pozornost je v médiích věnována ojedinělým nehodám způsobených těmito vozidly, lze výsledek tohoto průzkumu považovat za velmi dobrý. V otázce etických aspektů byla v minulosti v Německu ustanovena Etická komise, která se touto problematikou zabývala. Mezi její hlavní závěry patřilo konstatování, že umělá inteligence musí být naprosto nediskriminační a nedělat v lidech rozdíly. Tedy v případě hrozící nehody přistupovat ke každému lidskému životu stejně.

Michal Čáp přítomným představil práci Centra umělé inteligence na ČVUT zabývající se vývojem algoritmů umělé inteligence pro praktickou aplikaci do dopravního systému a představil možnou podobu autonomní dopravy v Praze. Michal Čáp zmínil plány společnosti Google na nákup čtyřiceti tisíc autonomních vozů, které by byly nasazeny v jednom městě a provozovaly by jakousi formu taxislužby, poskytující levnější alternativu k řízení vlastního vozu. Centrum umělé inteligence ČVUT vypracovalo případovou studii zkoumající, jak by aplikace podobné automatizované taxislužby vypadala v dopravním systému Prahy a kolik by vyžadovala vozidel. Studie vycházela ze sesbíraných dat o cestování po Praze.

Tato hypotetická taxislužba by pro co největší komfort cestujících měla být schopna přijet pro pasažéra do dvou minut od jejího přivolání. Pro naplnění této podmínky by po Praze muselo být rozmístěno čtyřicet stanic, ve kterých by vozidla byla zaparkována. Po ukončení cesty by se auto vrátilo do stanice nejbližší umístění cílové destinaci. Takovéto fungování systému by mohlo způsobovat špatné situace: pokud se ráno lidé hromadně přesunují z rezidenčních čtvrtí do centra, vozidla by se hromadila na stanicích v jedné lokalitě a byl by jich nedostatek jinde. Tento problém by řešil tzv. rebalancing - prázdná auta bez pasažérů by sama cestovala do stanic s nedostatkem vozidel. Bylo tedy nutné nalézt správný logaritmus zabraňující přeplňování a naopak úplnému vyprazdňování určitých stanic.

Systém takovéto dopravy by teoreticky mohlo být zavedeno do praxe nejdříve během patnácti let. Z průzkumu vychází, že v současnosti v Praze vykoná tři sta tisíc vozidel zhruba jeden milion cest každý den. Takovou poptávku by bylo možno pokrýt flotilou pouhých šedesáti tisíc autonomních vozidel. Vzhledem k tomu, že na rozdíl od běžných soukromých vozidel by takovéto vozy byly v provozu

non stop, docházelo by ale k příliš velkému vytížení současné dopravní infrastruktury. Při současných silničních možnostech by tak možným řešením bylo využití tzv. carsharingu více cestujících směřujících do podobné destinace by sdílelo jedno vozidlo. Carsharing by sice znamenal prodloužení doby příjezdu, nicméně by poté stačila flotila pouhých dvaceti tisíc aut a vytížení dopravní sítě by se zmenšilo na zhruba tři pětiny současného stavu.

Automatizovaná doprava musí být aplikována velice opatrně a tak, aby se přizpůsobovala lidem pohybujícím se po městě, ne lidé automatizovaným vozům. Je tedy třeba nespěchat, zkoumat všechny možné dopady, pracovat na nových studiích a v případě zavádění takového typu dopravy postupovat pomalu a postupně. Takováto doprava by měla fungovat v symbióze s městskou hromadnou dopravou, kdy by parkoviště automatizovaných vozidel byla umístěna u stanic hromadné dopravy. Česká republika samotná má okolo pěti set vědců zabývajících se umělou inteligencí, na našem území vzniká řada studií a pravidelně jsme přítomni na konferencích zabývajících se umělou inteligencí. Je zde tedy značný potenciál pro to stát se v tomto odvětví jedním z vedoucích států.

Autor: Dalibor Bělohlávek, stážista Eurocentra Praha

EUROCENTRUM
PRAHA

Zúčastněte se fotosoutěže Eurocenter

EUROCENTRUM OSTRAVA, ZLÍN A OLOMOUČ VYHLAŠUJÍ FOTOSOUTĚŽ

PROJEKTY KOLEM NÁS

Nafotit můžeš jakýkoliv projekt, který byl spolufinancován z fondů EU na území Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje. Co fotit? Inspiraci najdeš na www.mapaprojektu.cz.

- každý soutěžící může fotografovat max. tři vybrané projekty
- ke každému projektu zasílat max. pět fotografií. Zdařilé fotografie budou vystaveny!
- tři nejlepší nafocené projekty budou vybrány porotou a oceněny. Fotky v nejlepší možné kvalitě zasíleš do 31. 3. 2019 na magdalena.zakova@mmr.cz

Chceš zvýšit šanci na svou výhru?
Vyfoť projekt nejen zvenku, ale také zevnitř!

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální
a investiční fondy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EUROCENTRA.cz

EUROLISTY

20. Noc s Andersenem se v Uherském Hradišti ponese ve znamení her a pohádek

Jen jednou za rok mohou malá mořská víla, ošklivé káčátko i statečný cínový voják opustit stránky knih a spolu s dětmi prožít před Mezinárodním dnem dětské knihy noční pohádkové dobrodružství, které připravují v mnoha obcích,

místních, městských, krajských, školních, vysokoškolských či vědeckých knihovnách, ale také ve školách, dětských domovech, divadlech, muzeích, v Českých školách bez hranic, v českých krajských spolcích a dalších institucích napříč celým světem...

ANDERSENOVA CESTA EVROPOU

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ
pro děti **OD 6 DO 12 LET**

**Vyberte si jednu členskou zemi
EVROPSKÉ UNIE
a ztvárněte, jak tuto zemi mohl
vnímat H. CH. Andersen
při svém PUTOVÁNÍ EVROPOU**

SOUTĚŽ PROBÍHÁ DO 15. BŘEZNA 2019

Výherci se mohou těšit na ceny jako jsou knihy, stolní hry, pexesa, puzzle, hlavolamy, výukové materiály s tematikou Evropské unie aj.

Ceny budou předány v rámci slavnostního vyhlášení na Noci s Andersenem, která proběhne dne 29.3.2019 v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana.

Své příspěvky můžete zaslat či přinést do oddělení pro děti Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana (Velehradská 714, Uherské Hradiště, 686 01), případně na email: pekajova.livia@vlada.cz

Uveďte, prosím, jméno dítěte, věk, třídu, adresu školy a emailovou adresu školy, případně kontakt na učitele.

19. Noc s Andersenem proběhne v pátek 29. března 2019 a bude u ní i Eurocentrum Zlín. To si připravilo nejen zajímavý program v podobě soutěží a her, ale také zajímavé přednášky o kulturách napříč Evropskou unií.

Při příležitosti jubilejní 20. Noci s Andersenem se v Uherském Hradišti (Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana je autorem projektu, proto již jubilejní 20. ročník) vyhlásilo Eurocentrum Zlín společně s dětským oddělením Knihovny B.B. Buchlovana výtvarnou soutěž s názvem Andersenova cesta Evropou.

Soutěž je určena dětem od 6 do 12 let a je určena žákům škol základních, speciálních a žákům ZUŠ. Do soutěže se mohou zapojit jednotlivci i skupiny dětí. Úkolem je vybrat si jednu členskou zemi Evropské unie a ztvárnit, jak tuto zemi mohl vnímat H. CH. Andersen při svém putování Evropou. Slavnostní vyhlášení soutěže proběhne právě při Noci s Andersenem 29.3.2019 v Uherském Hradišti.

Autor textu: H. Hanáčková, B. Jakoubková, M. Čápková, oddělení pro děti Knihovny BBB v Uherském Hradišti, hlavní stan Noci s Andersenem a Eurocentrum Zlín

Vydavatel:

Odbor komunikace o evropských záležitostech (OEZ)

Adresa:

nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

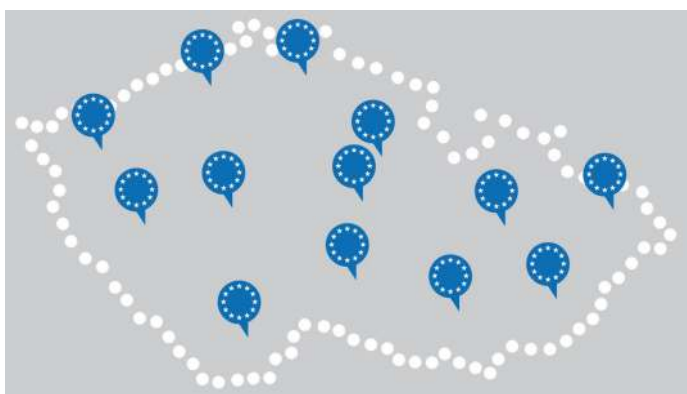
Email:

euroskop@vlada.cz

EUROSKOP.CZ

EUROFON
800 200 200

EUROCENTRA

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz